

Chương trình Chuyển đổi số Quốc gia

VẤN ĐỀ ĐẶT RA ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TÍNH NGHỆ AN

■ Trương Minh Hợi

Sở Thông tin và Truyền thông Nghệ An

Nếu như tại các Đại hội trước, khái niệm chuyển đổi số, kinh tế số... chưa được nhắc đến, thì tại Đại hội XIII, khái niệm này đã được nhắc đến nhiều lần trong cả mục tiêu lẫn chiến lược. Có thể thấy, chuyển đổi số đóng vai trò quan trọng trong cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4 và quá trình áp dụng chuyển đổi số sẽ có sự khác biệt ở từng lĩnh vực khác nhau.

Theo ông Bùi Thế Duy, Ủy viên dự khuyết Ban chấp hành Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ: “Chuyển đổi số thực chất là hoạt động đổi mới sáng tạo của một tổ chức, doanh nghiệp. Nói một cách ngắn gọn, chuyển đổi số chính là hoạt động đổi mới sáng tạo sử dụng công nghệ số”. Có thể nói, chuyển đổi số nội hàm cốt lõi là ứng dụng công nghệ số. Theo các chuyên gia, chuyển đổi số có các mức khác nhau, hiện tại ở Việt Nam chủ yếu là mức số hóa và ứng dụng công nghệ số (tin học hóa). Việc thúc đẩy, hỗ trợ chuyển đổi số tương tự thúc đẩy, hỗ trợ hoạt động ứng dụng công nghệ và đổi mới sáng tạo với các công nghệ số.

Về tình hình, kết quả triển khai chuyển đổi số tại Nghệ An, theo báo cáo đánh giá của UBND tỉnh thì: những năm qua, các cấp ủy đảng, chính quyền tỉnh Nghệ An đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, đẩy mạnh chuyển đổi số trên một số ngành, lĩnh vực đạt được những kết quả tích cực, đóng góp vào sự phát triển chung của tỉnh. Hạ tầng kỹ thuật công nghệ thông tin - truyền thông liên tục được mở rộng tới khắp các vùng, miền với chất lượng các dịch vụ ngày càng được nâng cao. Các hệ thống thông tin trọng yếu, dùng chung trong các cơ quan Nhà nước đã được đầu tư theo đúng lộ trình kế hoạch đề ra. Các cơ sở dữ liệu chuyên ngành dần được hình thành, là cơ sở để kết nối, liên thông, chia sẻ dữ liệu dùng chung của tỉnh. Các chỉ số đánh giá về mức độ sẵn sàng ứng dụng công nghệ thông tin, về thương mại điện tử của tỉnh thường xuyên đạt mức khá của cả nước.

Tuy nhiên, bên cạnh kết quả đạt được, vẫn còn những tồn tại, hạn chế, đó là: Việc xây dựng chính quyền điện tử, hướng đến chính quyền số, kinh tế số và xã hội số vẫn còn nhiều hạn chế. Hạ tầng công nghệ thông tin - truyền thông chưa được đầu tư đồng bộ. Triển khai xây dựng, ứng dụng các hệ thống phần mềm, cơ sở dữ liệu còn manh mún, nhỏ lẻ, chưa kết nối liên thông giữa các ngành, các cấp. Nguồn nhân lực về chuyển đổi số còn thiếu và yếu, nhất là nhân

lực có trình độ cao. Ứng dụng công nghệ số trong sản xuất, kinh doanh và đời sống xã hội còn hạn chế. Kinh phí đầu tư cho chuyển đổi số còn nhiều khó khăn. Vấn đề an toàn thông tin trên không gian mạng vẫn tiềm ẩn nhiều rủi ro.

Chương trình Chuyển đổi số Quốc gia (Quyết định số 749/QĐ-TTg) do Bộ Thông tin và Truyền thông làm đầu mối thực hiện. Các bộ, ngành, địa phương được phân công tổ chức thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp liên quan. Theo Quyết định này, Bộ Khoa học và Công nghệ có nhiệm vụ chủ trì triển khai các nhiệm vụ và giải pháp gồm kiến tạo thể chế; Nhiệm vụ giải pháp tạo nền móng Chuyển đổi số; Hợp tác quốc tế, nghiên cứu, phát triển và đổi mới sáng tạo trong môi trường số; Nhiệm vụ giải pháp tạo nền móng Chuyển đổi số; Tổ chức thực hiện và triển khai các nhiệm vụ giao chung cho tất cả bộ, ngành.

Vậy, câu hỏi đặt ra cho chúng ta là: Chúng ta đang thiếu gì? Đặt bài sát với thực tế? Người làm khoa học? Thông tin khoa học? Chuyển giao kết quả đề tài/dự án sử dụng có hiệu quả?

Trước hiện trạng, khó khăn và những câu hỏi nêu trên, căn cứ những định hướng cụ thể của Chương trình Chuyển đổi số Quốc gia, tác giả bài viết xin mạnh dạn đề xuất một số vấn đề đặt ra đối với hoạt động khoa học và công nghệ tỉnh Nghệ An thời gian tới như sau:

Thứ nhất, cần thúc đẩy chuyển giao, khởi nghiệp sáng tạo phát triển công nghệ số. Triển khai các hoạt động thúc đẩy chuyển giao công nghệ số, kích thích sáng tạo, khuyến khích khởi nghiệp

sáng tạo phát triển công nghệ số, cung cấp các sản phẩm và dịch vụ số thông qua các hình thức: Tổ chức các cuộc thi khởi nghiệp sáng tạo phát triển công nghệ số trong các trường đại học, các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực Thông tin và Truyền thông. Đề bài và sản phẩm để xét giải thưởng chính là các bài toán cho các cơ quan nhà nước, doanh nghiệp đề ra, có áp dụng thực tiễn trong quá trình dự thi và sử dụng ngay kết quả sản phẩm dự thi.

Thứ hai, triển khai các giải pháp nâng cao số lượng và chất lượng nguồn nhân lực công nghệ số và đổi mới sáng tạo đáp ứng nhu cầu của khu vực doanh nghiệp. Cụ thể là Sở Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Sở Thông tin và Truyền thông, Sở Khoa học và Công nghệ làm cầu nối giữa các trường đại học có đào tạo chuyên ngành công nghệ thông tin và các doanh nghiệp để đào tạo nguồn nhân lực phục vụ cho các cơ quan nhà nước, doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh.

Thứ ba, tăng cường liên kết các mạng lưới đổi mới sáng tạo, mạng lưới khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, các trung tâm đổi mới sáng tạo, các trung tâm nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ trong

và ngoài nước. Trung tâm Công nghệ thông tin và Truyền thông Nghệ An, Trung tâm Thông tin khoa học và Công nghệ, Sàn Giao dịch Công nghệ - Thiết bị Nghệ An sẽ là trung tâm điều phối mạng lưới này.

Thứ tư, ưu tiên triển khai các dự án nghiên cứu khoa học về chuyển đổi số, đặc biệt những lĩnh vực mới như IOT, AI, Blockchain. Ngoài ra, quan tâm triển khai các dự án nghiên cứu xây dựng cơ sở dữ liệu của từng ngành, lĩnh vực liên thông tích hợp, kết nối chia sẻ dữ liệu 3 cấp (tỉnh, huyện, xã). Các cơ quan nhà nước có trách nhiệm đặt hàng cho các doanh nghiệp lớn, các trường đại học giải quyết các bài toán đang còn vướng mắc trước hết trong cơ quan nhà nước.

Thứ năm, phát triển, công khai cơ sở dữ liệu thông tin khoa học và công nghệ để trao đổi, thu thập, làm nguồn thư viện tham khảo./.

Nghệ An tích cực thực hiện mục tiêu chuyển đổi số